

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. IV. Consuetudo obligat graviter parentes Christianos, & in eorum defectum Dominos ac Pastores, ut primâ opportunitate parvulis procurent Baptismum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

ratione maiora, quae multo amplius sunt commendata, contingant?

45. Quæris à D. Aug. quæ mala? Respondet tibi in eadem Epistola: An non cogitamus cum ad istorum periculorum pervenitur extrema, nec est potestas ulla fugiendi, quantum in Ecclesia fieri solet ab utroque sexu, atque ab omni ætate concursus, alijs Baptismum flagrantibus, alijs Reconciliationem, alijs etiam Penitentia ipsius actionem, omnibus consolationem, & Sacramentorum confessionem, & erogationem? Vbi si ministri desint quantum exitum sequatur eos, qui de isto seculo vel non regenerati exeunt, vel ligati? Quantus est etiam luctus fidelium suorum, qui eos secum in vita aeterna requies non habebunt? Quantus denique gemitus omnium, & quorundam quanta blasphemia de absentia ministeriorum, & ministrorum? Vide quid faciat malorum temporalium timor, & quanta in eo sit acquisitio malorum aeternorum.

Hæc cogitate, hæc in statera cordis vestri appendite, quibus hoc periculoso tempore persecutionis non tam corporum, quam animarum cura commissa est ovilis Domini, legite & relegite Epistolam D. Augusti, præmemoratam, & sequimini doctrinam tanti Doctoris, & exemplum Pastoris Pastorum Christi Jesu Domini nostri, qui semetipsum tradidit pro ovibus suis, & pro grege suo mori dignatus est; cui vos obligatis, vel potius qui vos sibi obligavit in susceptione curæ pastoralis, pascere gregem populi sui, pascere verbo salutis doctrinæ, pascere administratione Sacramentorum, pascere exemplo bonorum operum, eo præsertim tempore, quo hæc ministeria magis necessaria sunt; ne fortè, quod absit, aliquis vestrum reperiarur in numero illorum Pastorum, quibus minatur Dominus apud Prophetam Ezechielem supra v. 10. Ecce ego ipse super Pastores requiram gregem meum de manu eorum, & cessare faciam eos, ut ultra non pascant gregem, nec pascant amplius Pastores semetipsos, & liberabo gregem meum de ore eorum, & non erit ultra eis in escam.

44. Nec dicat aliquis: hæc obligatio gravior est, & inequalis mercedi, quam recipio. Enimvero non sollicitudinis, laborum & ejulmodi obligationis merces aut præmium sunt fructus sive proventus temporales, qui hic pro vitæ sustentatione tantum suppeditantur (quos si solum attendas mercenarius es) sed merces & præmium sunt bona illa cælestia, quæ oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascenderunt. Merces est quod à Christo audies: Euge serve bone & fidelis intra in gaudium Domini tui. Matth. 25. v. 23. ubi

semper cum Filio eris, & honorificabit te Pater, quia Filio in ovibus suis ministrasti, & dilexisti usque ad honorum spoliationem, usque ad incarcerationem, usque ad mortem ipsam. Vide plura apud Wiggert Tract. de Fort. c. 1. dub. 5. ubi expressè agit de hac controversia, & subscribit sententiæ D. Aug. Jure, vel injuriâ, quis potest ambigere? Jure profectò meritissimo.

Et excusabimus parentes ac Pastores nec tum vitæ periculo in gravi necessitate parvulis debeant procurare Baptismum? Nequaquam: indubie enim omnes fideles graviter scandalizarentur, si contrarium fieri viderent.

Sed numquid, quæ parentis fidelis, eadem est obligatio parentis infidelis? Non est relicta ambigendi locus. Numquid etiam eadem obligatio Pastoris respectu parvulorum parentum fidelium, & infidelium? Sanè cum parvuli infidelium non pertineant ad jurisdictionem Ecclesiæ, Parochus non aliam habet obligationem respectu eorum, quam quilibet alius privatus. Et quæ illa? baptizandi eos in extrema necessitate, parentibus licet injuris.

Atque hæc sufficiant de obligatione baptizandi parvulos in necessitate. At verò extra necessitatem, nonne pro libitu poterit Baptismus eorum differri? Minime: sed

CONCLUSIO IV.

Consuetudo obligat graviter parentes Christianos, & in eorum defectum Dominos ac Pastores, ut primâ opportunitate parvulis procurent Baptismum.

PRIMA opportunitas est illud tempus, quod spectatis omnibus circumstantijs prudenter censetur opportunum.

Dixi autem, Consuetudo, quia hodie nullum jus scriptum de hac obligatione gravi reperitur. Hinc DD. unanimiter (uno aut altero contradicente) allegant consuetudinem. Sensus etiam fidelium, ac scandalum si secus fiat, idem arguunt. Ceterum juri divino satisficeret, si baptizaretur in articulo mortis; amplius quippe non constat.

Addidi ly, Christianos, id est, baptizatos; siquidem de ijs, qui foris sunt, non est Ecclesiæ judicare, juxta illud Apostoli 1. Cor. 5. v. 12. Quid enim mihi de ijs, qui foris sunt, iudicare? Nonne de ijs, qui intus sunt, vos iudicatis? Nam

Ne fideles multis bonis priventur.

Ezech. 34. Et ipsi Pastores à Deo graviter judicentur.

Matth. 25.

Nam eos, qui foris sunt, Deus indicabit. Per consequens non est Ecclesie pro ijs, qui foris sunt, ferre leges proprie dictas; etenim legislator iudex est legis, id est, eorum, qui legem transgrediuntur: & legislatio est actus jurisdictionis, qui non exercetur nisi in subditos; subditi autem Ecclesie non sunt, qui per Baptismum eam non fuerint ingressi.

47. Quae etiam est ratio, quare Ecclesia non possit precipere adultis immediate, ut hoc vel illo tempore Baptismum suscipiant: bene Pastoribus ut tali & non alio tempore conferant. Fuit quidem olim in Gallia consuetudo non baptizandi, etiam parvulos citra necessitatem extra duo anni tempora, sabbatum scilicet sanctum Paschatis, & Pentecostes, sed hic mos exolevit, ita ut ubique non solum parvulis, sed etiam adultis omni tempore solemniter hoc Sacramentum administraretur.

Olim erat alia consuetudo;

Sed modo abrogata,

Ut constat ex Rituali Romano Pauli V.

Unde Paulus V. in Rituali Romano Tit. de Baptismo §. de baptizandis parvulis: *Opportune, inquit, Parochus hortetur eos, ad quos ea cura pertinet, ut natos infantes sive baptizandos, sive baptizatos, quamprimum fieri poterit, & qua decet Christianam modestiam sine pompa vanitate deserant ad Ecclesiam, ne illis Sacramentum tantopere necessarium nunquam differatur cum periculo salutis &c.*

48. Porro cura illa pertinet primo ad parentes; & in eorum defectum ad Dominos temporales, qui in iura parentum succedunt; denique ad Pastores, quibus etiam incumbit cura salutis parvulorum parentum sibi subditorum. Enimvero partus sequitur ventrem, juxta legem 7. Cod. de Rei Vend. *Partum ancillae, matris sequi conditionem: nec statum patris in hac specie considerari, explorari iuris est.* Si ergo qui nascitur ex ancilla servus efficitur hominis; Quid miramur si puer, qui nascitur ex parentibus Ecclesie in spiritualibus subiectis, & ipse subijciatur eidem Ecclesie quoad animae suae spirituales salutem? Numquid nascitur ex jure omnium gentium subditus illi Principi temporali, cui Parentes subduntur in temporalibus?

Profecto ratione hujus subjectionis talis qualis (nam perfecta non est, ut patet) Ecclesia secundum communem doctrinam Theologorum potest hujusmodi proles invitis parentibus baptizare, & baptizatas, quando id foret necessarium, ab ipsis abstrahere. Merito ergo Parochi eandem cum parentibus Christianis subeunt obligationem, in tantum ut etiam utroque parente invito possit, & debeat parvulos ipsorum baptizare. Quid autem faciendum sit

si vel unus vel uterque parens infidelis consentiat, sequentes conclusiones edisserent.

CONCLUSIO V.

Baptismus parvulorum, etiam contradicente utroque parente infideli, semper valet; licet autem, si parentes sint mancipia Christianorum, aut alter eorum consentiat.

Nomine, *Infidelium*, intelligo hic omnes non baptizatos; scilicet haereticos, vel apostatas; sicut enim hi, non minus quam Catholici, manent sub potestate Ecclesie, possuntque ad fidem servandam compelli, sic etiam eorum proles, non minus quam Catholicorum valide & licite per se loquendo ipsis repugnantibus baptizantur, & a parentibus abstrahuntur, ubi necesse fuerit pro reverentia Sacramenti. Patet ex dictis conclusione praecedenti.

49. Quoniam intelligantur nomine parentum infidelium.

Hoc supposito: prima pars conclusionis est omnino certa, & communis Theologorum, uno vel altero excepto. Et intelligo eam de infidelibus quibuscumque subiecti sive non subiecti Principibus Christianis. Ratio est manifesta; quia non potest statui aliquid esse necessarium ad valorem Sacramenti, nisi ex Concilij, Scripturae aut Traditione constet; aliis cuilibet erit liberum fingere nova requisita, quae tamen dependent a sola voluntate Christi.

50. Ipsorum proles valide semper baptizantur;

Ostendat igitur Durandus ubi Christus requisiverit ad validum Baptismum consensum parentum, & libenter ipsi subscribimus. Sin vero id ostendere non possit, sicut revera non potest, mirari desine, communem Theologorum scholam adherere sententiae D. Aug. Epistolae 23. ad Bonifacium, ubi sic inquit circa medium: *Illud autem nolo te fallat, ut existimes reatus vinculum, ex Adam tractum, aliter non posse dirumpi, nisi parvuli ad percipiendam Christi gratiam, a parentibus offerantur.*

Etiam ipsi contradicentibus;

S. Augusti

Rationem invenio in principio ejusdem Epistolae: *Non enim scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex parentum voluntate, aut ex offerentium, vel ministrantium fide: sed: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto. Ut quemadmodum ad contrahendum peccatum originale non exigitur consensus parentum vel alicujus alterius praeter Adam; ita neque ad remissionem originalis contracti requiratur*

Sicuti si ipsi consentiant originale;

SS 2 consensu;